

De effecten van het gebruik van Engels in functiebenamingen op Nederlanders en Vlamingen

Een empirisch onderzoek naar de mogelijke verschillen in effecten van het gebruik van Engels in functiebenamingen op Nederlanders en Vlamingen

Merijn Harkx - 4155998

6/6/2016

Inleiding

Nederlanders en Vlamingen spreken dezelfde taal, maar hebben een heel andere cultuur. Hun meningen over bepaalde zaken, zoals over taalontwikkelingen, kunnen dan ook nogal verschillen. Cohen (1996) meent dat Vlamingen door hun geschiedenis met Frankrijk een afkeer van leenwoorden hebben. Dit zou zich niet beperken tot Franse leenwoorden; ook Engelse leenwoorden worden niet gewaardeerd (Cohen, 1996). Er is echter nog geen empirisch onderzoek gedaan om deze stelling te bevestigen. De mogelijkheid bestaat dat Vlamingen alleen negatief tegenover Franse leenwoorden staan en tegenover Engelse leenwoorden een positieve houding hebben.

De laatste jaren wordt er veel gebruik gemaakt van de Engelse taal. Engels lijkt zo langzamerhand als *lingua franca* te worden beschouwd (Hendriks, Van Meurs & De Groot, 2015) en het aantal Engelse leenwoorden dat in onze taal wordt opgenomen neemt steeds meer toe. Zelfs woorden waar ook een adequate Nederlandse variant voor bestaat, worden toch heel regelmatig in het Engels gebruikt. Menig docent Nederlands maakt zich dan ook zorgen. Vanwege de toename aan Engelse leenwoorden raken sommige Nederlandse woorden namelijk in de vergetelheid, waardoor een stukje van de Nederlandse taal verloren gaat.

Ondanks kritiek bestaan er ook positieve geluiden over de Engelse leenwoorden in de Nederlandse taal. De kop van een artikel in de *Volkskrant* van 30 november 2013 luidde ‘Leve het anglicisme, leve de mindfuck’. Leufkens en Van der Meulen (2013) stellen dat Engelse leenwoorden geenszins een bedreiging voor het Nederlands vormen. Sterker nog, ze zouden een verrijking van onze taal zijn. De zorgen die sommigen hebben over het verloren gaan van bruikbare, Nederlandse woorden zijn volgens hen dan ook niet nodig. Mensen die zich druk maken om de vervanging van Nederlandse woorden door Engelse equivalenten, vinden dat de Nederlandse taal daardoor minder ‘puur’ wordt. Volgens Leufkens en van der Meulen (2013) is er geen reden tot dergelijke zorgen, omdat het ‘pure’ Nederlands sowieso niet bestaat. Zij beweren dat 75% van de Nederlandse taal zoals we die nu kennen bestaat uit leenwoorden uit diverse andere talen. Taal verandert immers continu, en het Nederlands dat jongeren vandaag de dag spreken, is al anders dan het Nederlands dat onze grootouders spraken. Die taalverandering is niet iets om je zorgen over te maken, maar iets om te omarmen.

Ook McLelland (2009), die onderzoek deed naar taalpurisme en nationalisme in landen met moderne Germaanse talen, vindt de opmars van Engelse leenwoorden eenvoudigweg een algemene, Europese ontwikkeling. Over Nederland stelt hij dat er - ondanks publieke interesse voor discussies over dit fenomeen - in de beleidsplannen van de Nederlandse Taalunie geen zorgen worden geformuleerd over het toenemende aantal Engelse leenwoorden. Volgens McLelland (2009) zou men met betrekking tot de landen Nederland, Zweden en Denemarken zelf van antipurisme kunnen spreken. Bovendien lijkt het taalpurisme dat in Nederland heerst vooral gericht te zijn op spelling, ook bij Engelse leenwoorden. Er worden regels opgesteld over het correct spellen en vervoegen van anglicismen (ik *e-mail*, ik heb *ge-e-mailed*), maar over het anglicisme an sich wordt niet negatief gedacht (McLelland, 2009).

Of het taalpurisme zich enkel tegen anglicismen richt, lijkt vooralsnog onduidelijk. Wel kan men stellen dat het gebruik en de acceptatie van Engelse leenwoorden per land/regio verschilt. Zo zijn er in het gebruik en de acceptatie van Engelse leenwoorden verschillen tussen de verschillende landen in Noord-Europa. Thøgersen (2004) onderzocht de attitudes ten opzichte van de Engelse invloed op Scandinavische talen. Door middel van een kwantitatief onderzoek probeerde hij antwoorden te vinden op de vraag of sommige Scandinavische landen puristischer zijn wat betreft hun taal dan andere, en of dit taalpurisme dan in de gehele maatschappij weerklank vindt, of enkel bij bepaalde elites. Thøgersen (2004) deed twee onderzoeken. In het eerste werden stereotypes van de verschillende regio's in de Scandinavische landen onderzocht, aan de hand van vragenlijsts. Hieruit bleek dat landen zoals Denemarken, Zweden en Finland minder taalpuristisch zijn dan landen als Noorwegen en IJsland. In een tweede onderzoek trachtte Thøgersen (2004) een correlatie te vinden tussen de attitude tegenover Engelse invloed op een taal, en iemands sociale status (hier geoperationaliseerd met verschillende niveaus in opleiding). Mensen met een hogere status waren in het algemeen ook positiever ten opzichte van Engelse invloeden, wat aangeeft dat iemands opleidingsniveau een factor is waar rekening mee gehouden moet worden in attitudeonderzoek naar Engelse leenwoorden.

Een aantal jaar later werden nogmaals de attitudes tegenover Engelse invloeden op de taal in Scandinavische landen onderzocht, maar ditmaal werden ook de onbewuste attitudes meegenomen. Kristiansen (2010) onderzocht hoe deze invloed wordt waargenomen en beoordeeld in zeven Scandinavische gemeenschappen. Eerst werd een groep participanten

aan de telefoon bevroegd over het officiële taalbeleid in hun land, om erachter te komen in hoeverre deze landen taalpuristischer waren. De participanten waren zich in dit geval dus bewust van het onderwerp van het onderzoek. Vervolgens werd er een experiment uitgevoerd, waarbij gebruik werd gemaakt van de matched-guise techniek. Dat wil zeggen dat de deelnemers verschillende sprekers te horen kregen die ze moesten evalueren. De opnames van de sprekers waren zo gemanipuleerd, dat de ene spreker meer Engelse woorden gebruikte dan de ander. Opvallenderwijs bleek dat de rangschikking naar taalpurisme van de zeven landen bij het experiment precies omgekeerd was in vergelijking met de telefoonvragenlijsts (Kristiansen, 2010). De resultaten waren niet gelijk voor de bewuste en de onbewuste attitudes. In vervolgonderzoeken zal hier rekening mee gehouden moeten worden. Er zijn verschillende onderzoeksmethoden, of zowel directe als indirecte vragen, nodig om een helder beeld te krijgen van de attitude van de participanten.

Dat verschillende onderzoeksmethoden tot variërende resultaten leiden, blijkt nogmaals bij het bestuderen van een onderzoek uit 2008, waarin onderzocht werd hoe de invloed van het Engels beoordeeld werd. Hassall, Murtisari, Donnelly en Wood (2008) onderzochten de attitudes tegenover Westerse leenwoorden (vanuit het Engels en vanuit het Nederlands) van jonge, hoogopgeleide Indonesiërs. Dit werd door middel van de matched-guise techniek en vragenlijsts getoetst. Uit het onderzoek trokken Hassall et al. (2008) de conclusie dat hoogopgeleide Indonesische jongeren Westerse leenwoorden accepteren en waarderen. Er was echter een verschil tussen de resultaten van de matched-guise techniek en van de vragenlijsts. Uit het onderzoek met de matched-guise techniek bleek namelijk dat Engelse leenwoorden niet voor een positievere houding zorgen. Dit duidt nogmaals op het belang van verschillende onderzoeksmethoden. Bovendien bleek het begrip van de Westerse leenwoorden van belang; wanneer de participanten alle leenwoorden begrepen, was hun waardering voor de leenwoorden ook hoger (Hassall et al., 2008). Bij dit soort onderzoeken is het dus van belang dat men ook aandacht schenkt aan het begrip van de Engelse taal van participanten.

Functiebenamingen in personeelsadvertenties zijn een voorbeeld van Engelse leenwoorden, die in het publieke debat over taalpurisme en houdingen ten opzichte van leenwoorden veel aandacht hebben gekregen (Van Meurs, Korzilius, Planken, & Fairley, 2007). In vacatures wordt immers vaak gebruik gemaakt van compleet Engelse functiebenamingen. Nog maar zelden wordt er in personeelsadvertenties naar bedrijfsleiders en verkoopassistenten gezocht,

omdat deze functiebenamingen plaats hebben gemaakt voor de alternatieven *office manager* en *sales assistants*.

In een onderzoek dat zich specifiek op Engelse functiebenamingen in Nederland richtte, werden participanten gevraagd vijf Engelse functiebenamingen en vijf Nederlandse equivalenten te beoordelen (Van Meurs et al., 2007). De functiebenamingen werden beoordeeld op aantrekkelijkheid, natuurlijkheid en begrijpelijkheid. Bovendien werd de algehele attitude tegenover de banen gemeten. Het onderzoek wees uit dat drie Engelse functiebenamingen minder hoog werden beoordeeld dan de Nederlandse varianten, maar dat over het algemeen twee van de vijf Engelse banen de voorkeur kregen boven de Nederlandse varianten. Er schijnen dus verschillen in attitudes te bestaan tussen Engelse en Nederlandse functiebenamingen (Van Meurs et al., 2007).

In Nederland en Vlaanderen is corpusonderzoek naar Engelse functiebenamingen gedaan (Zenner, Speelman & Geeraerts, 2013). Daaruit vloeiden aanwijzingen voort voor een mogelijk verschil tussen Nederland en Vlaanderen, wat betreft de attitudes ten opzichte van Engelse leenwoorden. Een vergelijking door middel van experimenteel onderzoek is echter nog niet gedaan. In dit onderzoek zullen de eventuele verschillen in taalpurisme tussen Nederland en Vlaanderen onderzocht worden. Ondanks het feit dat in Vlaanderen en Nederland dezelfde taal wordt gesproken, zou de omgang met Engelse leenwoorden kunnen verschillen, zoals reeds verondersteld werd door onder andere Zenner et al. (2013). Zij beweren dat Nederland een open houding heeft ten opzichte van vreemde talen, en dan vooral ten opzichte van het Engels. Dit zou kunnen komen door het feit dat Engels door Nederlanders nog steeds wordt gezien als ‘de taal van de bevrijders’ - zelfs door generaties van na de oorlog. Het Vlaamse Nederlands daarentegen zou het grootste deel van de achttiende en negentiende eeuw invloed vanuit het Frans hebben gehad, waardoor het Vlaams ook veel Franse leenwoorden kent. Omdat Franse invloeden in die tijd dominant waren in heel België (wat niet gewaardeerd werd door de Vlamingen), zou dit ertoe geleid kunnen hebben, dat er in Vlaanderen een algehele negatieve houding is ten opzichte van Franse leenwoorden (Zenner et al., 2013).

Wat betreft de houding van Nederlanders en Vlamingen ten opzichte van Engelse leenwoorden zijn er twee verschillende hypothesen denkbaar. Enerzijds kan het zijn dat, door de negatieve houding die Vlamingen tegenover Franse leenwoorden hebben, ze in het algemeen taalpuristischer zijn dan Nederlanders. In dat geval zou er in Vlaanderen dus ook een negatievere houding ten opzichte van Engelse leenwoorden zijn dan in Nederland

(Cohen, 1996). Bovendien staat Engels als vreemde taal in Nederland eerder op het programma voor scholieren dan in Vlaanderen. Dit kan erop duiden dat Nederlanders zich welwillender opstellen tegenover Engelse invloeden.

Anderzijds bestaat de mogelijkheid, dat de Vlaamse afkeer van leenwoorden enkel betrekking heeft op leenwoorden uit het Frans (Geeraerts & Grondelaers, 2000). Dat hoeft er niet per definitie voor te zorgen dat Vlamingen ook een negatieve houding ten opzichte van het Engels aan zullen nemen. Indien Vlamingen alleen een afkeer van leenwoorden uit het Frans hebben, kan men verwachten dat Nederland en Vlaanderen een vrijwel gelijke houding aannemen ten opzichte van Engelse leenwoorden (Geeraerts & Grondelaers, 2000). Het gebruik van Engelse leenwoorden in de media is per slot van rekening ook min of meer gelijk in Nederland en Vlaanderen (Zenner et al., 2013).

Samenvattend kunnen dus twee verschillende uitkomsten van dit onderzoek verwacht worden. Een vergelijking van attitudes tegenover Engelse functiebenamingen tussen Nederland en Vlaanderen is nog niet eerder gemaakt. Indien er een verschil optreedt en er in Vlaanderen een negatievere houding tegenover Engelse functiebenamingen wordt gevonden, zou een achtergrondverklaring hiervoor kunnen zijn, dat Vlaanderen door haar geschiedenis met Frankrijk en haar afkeer van Franse leenwoorden taalpuristischer is dan Nederland. Om dit te onderzoeken, zijn er twee onderzoeksvragen geformuleerd:

RQ1: In hoeverre bestaan er verschillen in de attitude tegenover Engelse functiebenamingen in Nederland en Vlaanderen?

RQ2: In hoeverre bestaan er verschillen in de attitude tegenover Engelse en Franse leenwoorden en in taalpurisme tussen Nederland en Vlaanderen?

Wetenschappelijk gezien is het interessant om te onderzoeken of de attitudes in Nederland en Vlaanderen met betrekking tot leenwoorden verschillend zijn. Er zijn twee hypothesen, namelijk dat Vlamingen in hun houding tegenover Engelse leenwoorden niet van Nederlanders verschillen, en dat Vlamingen een negatievere houding tegenover Engelse leenwoorden hebben dan Nederlanders. Beide hypothesen zijn niet meer dan aannames; er is nog geen empirisch onderzoek naar gedaan. Onderzoeken zoals dat van Zenner et al. (2013) geven weliswaar inzicht in het gebruik van leenwoorden, en daarmee indirect ook inzicht in de attitude tegenover die leenwoorden, maar expliciet attitudeonderzoek is vereist om meer duidelijkheid te krijgen.

De resultaten van dit sociolinguïstische onderzoek kunnen van belang zijn voor bedrijven met vestigingen in zowel Nederland als Vlaanderen. Aan de hand van de resultaten komen ze te weten of het voor hen al dan niet een meerwaarde heeft wanneer ze in personeelsadvertenties Engelse functiebenamingen gebruiken - of de functies dan aantrekkelijker en prestigieuzer worden bevonden. En zo ja, of ze dit dan voor beide landen moeten doen, of dat ze beter in één van de landen Nederlandse functiebenamingen moeten gebruiken.

Methode

Materiaal

De participanten kregen vier functiebenamingen te zien. De ene groep kreeg Engelse functiebenamingen en de andere groep Nederlandse functiebenamingen. De functiebenamingen zijn afkomstig van de website www.monsterboard.nl. Om te controleren of de functiebenamingen ook in België gebruikt worden, zijn ze ook gezocht op de Belgische variant van de website (.be in plaats van .nl). Om verwarring te voorkomen, is ervoor gezorgd dat er bij de Nederlandse functiebenamingen geen delen uit het Engels voorkwamen, maar dat ze volledig Nederlands waren (dus geen *bedrijfsmanager*). Uiteindelijk zijn vier verschillende functiebenamingen geselecteerd: grafisch ontwerper/graphic designer, product ontwikkelaar/product developer, boekhouder/accountant en verkoopassistent/sales assistant.

Participanten

In totaal hebben er 198 personen deelgenomen aan dit experiment, waarvan 94 Nederlands en 103 Vlaams. Er namen 83 mannen en 115 vrouwen deel aan dit onderzoek. De leeftijden van de participanten varieerde van 10 tot 83 jaar ($M = 37.7$, $SD = 16.73$). De participanten waren bovendien van verschillende opleidingsniveaus, van basisonderwijs tot masters aan de universiteit. De meest voorkomende opleidingsniveaus waren HBO/Hogeschool (32,3%) en bachelor- en masterstudenten van de universiteit (samen 44,4%).

Om te testen of de participanten gelijk verdeeld waren over de twee condities (Engelse en Nederlandse functiebenamingen) zijn een aantal toetsen uitgevoerd. Uit een χ^2 -toets tussen het geslacht van de Nederlanders en Taal Functiebenaming kwam geen significant verband naar voren ($\chi^2(1) = .206$, $p = .650$). Uit een χ^2 -toets tussen het geslacht van de Vlamingen en Taal Functiebenaming kwam ook geen significant verband naar voren

($\chi^2(1) = .966, p = .326$). Zowel de Nederlanders als de Vlamingen zijn dus gelijk verdeeld over de twee condities wat betreft hun geslacht.

Uit een tweeweg variantie-analyse voor leeftijd met als factoren Taal Functiebenaming en Nationaliteit bleek een significant hoofdeffect van Taal Functiebenaming ($F(1,193) = 14.18, p < .001$), een significant hoofdeffect van Nationaliteit ($F(1,193) = 4.27, p < .040$) en er trad ook een significant interactie-effect op ($F(1,193) = 32.59, p < .001$). Vervolgens bleek uit een eenweg variantie-analyse voor de leeftijd van Nederlandse participanten met als factor Taal Functiebenaming geen significant hoofdeffect van Taal Functiebenaming ($F(1,92) = 1.62, p = .206$). Uit een eenweg variantie-analyse voor de leeftijd van Vlaamse participanten met als factor Taal Functiebenaming bleek wel een significant hoofdeffect van Taal Functiebenaming ($F(1,101) = 52.58, p < .001$). De Vlaamse participanten die Nederlandse functiebenamingen te zien kregen ($M = 49.52, SD = 16.01$) waren gemiddeld ouder dan de Vlaamse participanten die Engelse functiebenamingen te zien kregen ($M = 29.39, SD = 11.56$).

Om te testen of er samenhang bestond tussen de verschillende opleidingsniveaus van de participanten en de aan hen toegewezen condities, werd wederom een χ^2 -toets uitgevoerd. Uit de χ^2 -toets tussen het opleidingsniveau van de Nederlanders en Taal Functiebenaming kwam geen significant verband naar voren ($\chi^2(4) = 6.00, p = .199$). Uit de χ^2 -toets tussen het opleidingsniveau van de Vlamingen en Taal Functiebenaming kwam wel een significant verband naar voren ($\chi^2(5) = 12.93, p = .024$). De Nederlandse participanten waren dus gelijk verdeeld over de twee condities wat betreft hun opleidingsniveau, maar de Vlaamse respondenten niet. Degenen die Nederlandse functiebenamingen kregen, hadden meestal een hbo- of universiteitsopleiding en van degenen die Engelse functiebenamingen kregen zaten er ook veel nog op de middelbare school.

De participanten moesten ook hun taalvaardigheid inschatten, zowel voor het Engels als voor het Frans. Uit een tweeweg variantie-analyse voor Taalvaardigheid Engels met als factoren Taal Functiebenaming en Nationaliteit bleek geen significant hoofdeffect van Taal Functiebenaming ($F(1,193) = 3.09, p = .080$) en ook geen interactie-effect ($F(1,193) < 1$). Wel bleek een significant hoofdeffect van Nationaliteit te bestaan ($F(1,193) = 8.90, p = .003$). Nederlanders ($M = 5.61, SD = 0.83$) schatten hun Engelse taalvaardigheid iets hoger in dan Vlamingen ($M = 5.17, SD = 1.13$).

Uit een tweeweg variantie-analyse voor Taalvaardigheid Frans met als factoren Taal Functiebenaming en Nationaliteit bleek geen significant hoofdeffect van Taal Functiebenaming ($F(1,193) = 1.61, p = .206$) en ook geen interactie-effect ($F(1,193) < 1$).

Wel bleek een significant hoofdeffect van Nationaliteit te bestaan ($F(1,193) = 56.86, p < .001$). Voor het Frans schatten de Vlamingen ($M = 4.77, SD = 1.65$) hun taalvaardigheid hoger in dan de Nederlanders ($M = 3.02, SD = 1.83$).

Design

In dit onderzoek werd gebruik gemaakt van een tussenproefpersoon design, waarbij twee groepen participanten (Nederlanders en Vlamingen) aan twee verschillende condities (Engelse en Nederlandse functiebenamingen) blootgesteld werden. De algemene vragen aan het einde van de vragenlijst waren voor alle groepen en condities hetzelfde.

Instrumentatie

De participanten kregen allereerst vier open vragen. Daarbij konden ze zelf hun mening over de vier verschillende functiebenamingen geven. De antwoorden zijn vervolgens gecodeerd met 1 (negatief), 2 (neutraal) of 3 (positief). Alle vragen werden door twee verschillende codeurs geëvalueerd, en de interbeoordelaarsbetrouwbaarheid varieerde van $\kappa = .63, p < .001$ tot $\kappa = .90, p < .001$.

De overige onafhankelijke variabelen die met dit experiment gemeten werden waren Aantrekkelijkheid, Natuurlijkheid, Duidelijkheid, Status, Sollicitatie-intentie, Houding tegenover Engelse leenwoorden, Houding tegenover Franse leenwoorden, Taaltrots en Waargenomen Taalpurisme bij Vlamingen.

Aantrekkelijkheid werd gemeten aan de hand van twee vragen met een 7-punts Likertschaal. De participanten moesten per functiebenaming aangeven of zij deze ‘onaantrekkelijk’ – ‘aantrekkelijk’ en ‘onaangenaam’ – ‘aangenaam’ vonden. De betrouwbaarheid van de Aantrekkelijkheid ten opzichte van de functiebenaming bestaande uit twee items was adequaat: $\alpha = .71$.

Natuurlijkheid werd gemeten aan de hand van twee vragen met een 7-punts Likertschaal. De participanten moesten per functiebenaming aangeven of zij deze ‘niet normaal’ – ‘normaal’ en ‘onnatuurlijk’ – ‘natuurlijk’ vonden. De betrouwbaarheid van de Natuurlijkheid ten opzichte van de functiebenaming bestaande uit twee items was adequaat: $\alpha = .79$.

Duidelijkheid werd gemeten aan de hand van twee vragen met een 7-punts Likertschaal. De participanten moesten per functiebenaming aangeven of zij deze ‘onduidelijk’ – ‘duidelijk’ en ‘onbegrijpelijk’ – ‘begrijpelijk’ vonden. De betrouwbaarheid

van de Duidelijkheid ten opzichte van de functiebenaming bestaande uit twee items was adequaat: $\alpha = .79$.

Aantrekkelijkheid werd gemeten aan de hand van twee vragen met een 7-punts Likertschaal. De participanten moesten per functiebenaming aangeven of zij deze ‘weinig verantwoordelijkheden’ – ‘veel verantwoordelijkheden’ en een ‘laag niveau’ – ‘hoog niveau’ toeschreven. De betrouwbaarheid van Status ten opzichte van de functiebenaming bestaande uit twee items was adequaat: $\alpha = .68$. Volgens Van Wijk (2000, p. 216-217) is de betrouwbaarheid dan matig, maar wel bruikbaar. Vooral als er maar weinig items waren, en de betrouwbaarheid bij de overige items wel in orde is, zoals hier het geval is.

Sollicitatie-intentie werd gemeten aan de hand van twee vragen met een 7-punts Likertschaal. De participanten moesten per functiebenaming aangeven of zij graag in de aangegeven functie zouden willen werken, en of ze op de functie zouden solliciteren. De betrouwbaarheid van de Sollicitatie-intentie bestaande uit twee items was adequaat: $\alpha = .77$.

Salarisschatting werd gemeten aan de hand van twee schaalvragen. De participanten moesten per functiebenaming aangeven wat voor loon iemand in deze functie volgens hen kreeg, variërend van ‘€1000’ – ‘€7000’.

De houding tegenover Engelse leenwoorden werd gemeten met stellingen zoals ‘Ik vind Engelse woorden een verrijking van de Nederlandse taal’, waarbij de participanten op een 7-punts Likertschaal aangaven in hoeverre ze het met de stelling eens waren (1 = helemaal mee oneens, 7 = helemaal mee eens). De betrouwbaarheid van Houding tegenover Engelse leenwoorden bestaande uit vijf stellingen was adequaat: $\alpha = .77$. De houding tegenover Franse leenwoorden werd op dezelfde manier gemeten, en de betrouwbaarheid was adequaat: $\alpha = .75$. Voor alle stellingen, zie de vragenlijst in bijlage 1.

Ook om Taaltrots te meten, moesten de participanten aangeven in hoeverre ze het met stellingen eens waren. De stellingen waren ‘Ik vind het Nederlands een mooie taal’ en ‘Ik ben trots op de Nederlandse taal’. De betrouwbaarheid van Taaltrots bestaande uit twee stellingen was adequaat: $\alpha = .75$.

Het Waargenomen Verschil in Taalpurisme tussen Vlamingen en Nederlanders werd eveneens met stellingen gemeten. De drie stellingen waren ‘Vlamingen hebben een negatievere houding ten opzichte van Engelse leenwoorden hebben dan Nederlanders’, ‘Vlamingen hechten meer belang aan het behouden van de Nederlandse taal dan Nederlanders’ en ‘Nederlanders hebben een negatievere houding ten opzichte van Franse leenwoorden dan Vlamingen’. De betrouwbaarheid was niet goed: $\alpha = .24$. Daarom werd bij de analyse van de resultaten de laatste stelling weggelaten, waardoor de betrouwbaarheid

adequaat was: $\alpha = .69$.

De vragen over de functiebenamingen waren gebaseerd op het onderzoek van Sanders (2014). Voor de volledige vragenlijst, zie bijlage 1.

Procedure

Alle vragenlijsten werden online afgenomen. Ze werden door de onderzoekers onder hun persoonlijke netwerk in België en Nederland verspreid. Het invullen van de vragenlijst duurde ongeveer een half uur. De omstandigheden tijdens het invullen van de vragenlijst verschilden, omdat iedereen het zelf kon doen, zowel op computers als op mobiele apparaten.

Statistische Analyse

De open vraag werd eerst gecodeerd, en vervolgens met een χ^2 -toets geanalyseerd. De attitudes tegenover de functiebenamingen werden vergeleken door middel van tweeweg variantie-analyses in SPSS. De twee factoren waren de nationaliteit van de participanten (een groep Nederlanders en een groep Vlamingen) en de taal van de functiebenamingen (Engels en Nederlands).

De achtergrondvragen over taalpurisme en houding ten opzichte van Engelse en Franse leenwoorden werden geanalyseerd met behulp van onafhankelijke *t*-Toetsen, om de twee groepen participanten te vergelijken, en voor salarisinschatting werd de Mann-Whitney Test gebruikt.

Resultaten

Met dit onderzoek werden de houdingen tegenover Engelse en Nederlandse functiebenamingen van Vlaamse en Nederlandse participanten onderzocht.

Open vragen

Om te kijken of de valentie van de beoordelingen bij de open vragen verschilde tussen de Engelse en de Nederlandse functiebenamingen, en om te kijken of de valentie van de beoordelingen verschilde tussen de Vlaamse en de Nederlandse participanten, werden twee Chi-kwadraattoetsen uitgevoerd. Uit de χ^2 -toets tussen de Taal Functiebenaming en Nationaliteit bleek er geen verband te bestaan voor de Nederlandse functiebenamingen ($\chi^2(2) = 1.83, p = .401$). Wel bleek er een significant verband te bestaan voor de Engelse functiebenamingen ($\chi^2(2) = 9.61, p = .008$). Nederlanders (42%) beoordeelden de Engelse

functiebenamingen vaker negatief dan Vlamingen (25%). Bovendien beoordeelden Vlamingen (25%) ze vaker neutraal dan Nederlanders (15%). Zie Tabel 1 voor alle percentages.

Tabel 1. De valentie van de beoordelingen bij Engelse en Nederlandse functiebenamingen in percentages

Valentie	Engelse functiebenamingen		Nederlandse functiebenamingen	
	<i>Nederlanders</i>	<i>Vlamingen</i>	<i>Nederlanders</i>	<i>Vlamingen</i>
Negatief	42%	25%	34%	28%
Neutraal	15%	25%	19%	24%
Positief	42%	49%	47%	48%

Aantrekkelijkheid van de functiebenamingen

Uit een tweeweg variantie-analyse voor Aantrekkelijkheid met als factoren Taal Functiebenaming en Nationaliteit bleek geen significant hoofdeffect van Taal Functiebenaming ($F(1,193) = 2.55, p = .112$), geen significant hoofdeffect van Nationaliteit ($F(1,193) < 1$) en er trad ook geen interactie op tussen Taal Functiebenaming en Nationaliteit ($F(1,193) < 1$). Tabel 2 toont de gemiddelden en standaarddeviaties voor de scores op de aantrekkelijkheid van de functiebenamingen.

Tabel 2. Scores op de aantrekkelijkheid, uitgesplitst naar Taal Functiebenaming en Nationaliteit (waarbij 1 = onaantrekkelijk, 7 = aantrekkelijk)

Taal Functiebenaming	Nederlanders			Vlamingen			Totaal		
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>
Engels	4.22	1.00	46	4.29	0.85	49	4.26	0.92	95
Nederlands	4.38	0.95	48	4.56	0.88	54	4.47	0.91	102
Totaal	4.30	0.98	94	4.43	0.87	103	4.37	0.92	197

Natuurlijkheid van de functiebenamingen

Uit een tweeweg variantie-analyse voor Natuurlijkheid met als factoren Taal Functiebenaming en Nationaliteit bleek een significant hoofdeffect van Taal Functiebenaming ($F(1,193) = 35.57, p < .001$). Er bleek geen significant hoofdeffect van

Nationaliteit ($F(1,193) < 1$) en er trad ook geen interactie op tussen Taal Functiebenaming en Nationaliteit ($F(1,193) < 1$). Het bleek dat de Nederlandse functiebenamingen ($M = 5.17$, $SD = 0.91$) natuurlijker gevonden werden dan de Engelse functiebenamingen ($M = 4.36$, $SD = 0.99$). Tabel 3 toont de gemiddelden en standaarddeviaties voor de scores op de natuurlijkheid van de functiebenamingen.

Tabel 3. Scores op de natuurlijkheid, uitgesplitst naar Taal Functiebenaming en Nationaliteit (waarbij 1 = onnatuurlijk, 7 = natuurlijk)

Taal Functiebenaming	Nederlanders			Vlamingen			Totaal		
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>
Engels	4.30	1.00	46	4.42	0.98	49	4.36	0.99	95
Nederlands	5.19	0.93	48	5.15	0.90	54	5.16	0.91	102
Totaal	4.75	1.06	94	4.80	1.00	103	4.78	1.03	197

Duidelijkheid van de functiebenamingen

Uit een tweeweg variantie-analyse voor Duidelijkheid met als factoren Taal Functiebenaming en Nationaliteit bleek een significant hoofdeffect van Taal Functiebenaming ($F(1,193) = 26.16$, $p < .001$). Er bleek geen significant hoofdeffect van Nationaliteit ($F(1,193) < 1$) en er trad ook geen interactie op tussen Taal Functiebenaming en Nationaliteit ($F(1,193) = 1.56$, $p = .214$). Het bleek dat de Nederlandse functiebenamingen ($M = 5.13$, $SD = 1.02$) duidelijker gevonden werden dan de Engelse functiebenamingen ($M = 4.39$, $SD = 1.03$). Tabel 4 toont de gemiddelden en standaarddeviaties voor de scores op de duidelijkheid van de functiebenamingen.

Tabel 4. Scores op de duidelijkheid, uitgesplitst naar Taal Functiebenaming en Nationaliteit (waarbij 1 = onduidelijk, 7 = duidelijk)

Taal Functiebenaming	Nederlanders			Vlamingen			Totaal		
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>
Engels	4.25	1.03	46	4.51	1.01	49	4.39	1.02	95
Nederlands	5.18	0.93	48	5.08	1.09	54	5.13	1.01	102
Totaal	4.73	1.08	94	4.81	1.08	103	4.77	1.08	197

Status van de functiebenamingen

Uit een tweeweg variantie-analyse voor Status met als factoren Taal Functiebenaming en Nationaliteit bleek geen significant hoofdeffect van Taal Functiebenaming ($F(1,193) < 1$) en ook geen significant hoofdeffect van Nationaliteit ($F(1,193) = 1.62, p = .205$). Er trad wel een interactie op tussen Taal Functiebenaming en Nationaliteit ($F(1,193) = 5.25, p = .023$).

Uit een eenweg variantie-analyse voor Status met als factor Nationaliteit bleek geen significant hoofdeffect van Nationaliteit bij de Engelse functiebenamingen ($F(1,193) < 1$). Uit een eenweg variantie-analyse voor Status met als factor Nationaliteit bleek wel een significant hoofdeffect van Nationaliteit bij de Nederlandse functiebenamingen ($F(1,100) = 6.68, p = .011$). De Nederlandse functiebenamingen werden hoger op Status beoordeeld door Vlamingen ($M = 4.89, SD = 0.70$) dan door Nederlanders ($M = 4.55, SD = 0.62$). Tabel 5 toont de gemiddelden en standaarddeviaties voor de scores op de status van de functiebenamingen.

Tabel 5. Scores op de status, uitgesplitst naar Taal Functiebenaming en Nationaliteit (waarbij 1 = lage status, 7 = hoge status)

Taal Functiebenaming	Nederlanders			Vlamingen			Totaal		
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>
Engels	4.75	0.74	46	4.66	0.60	49	4.70	0.67	95
Nederlands	4.55	0.62	48	4.89	0.70	54	4.73	0.68	102
Totaal	4.65	0.68	94	4.78	0.66	103	4.72	0.67	197

Sollicitatie-intentie

Uit een tweeweg variantie-analyse voor Sollicitatie-intentie met als factoren Taal Functiebenaming en Nationaliteit bleek geen significant hoofdeffect van Taal Functiebenaming ($F(1,193) < 1$), maar wel een significant hoofdeffect van Nationaliteit ($F(1,193) = 10.30, p = .002$). Er trad geen interactie op tussen Taal Functiebenaming en Nationaliteit ($F(1,193) < 1$). Vlamingen ($M = 3.22, SD = 1.21$) zouden in het algemeen vaker solliciteren dan Nederlanders ($M = 2.70, SD = 1.06$). Tabel 6 toont de gemiddelden en standaarddeviaties voor de scores op de sollicitatie-intentie van de functiebenamingen.

Tabel 6. Scores op de sollicitatie-intentie, uitgesplitst naar Taal Functiebenaming en Nationaliteit (waarbij 1 = geen sollicitatie-intentie, 7 = hoge sollicitatie-intentie)

Taal Functiebenaming	Nederlanders			Vlamingen			Totaal		
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>n</i>
Engels	2.64	1.00	46	3.32	1.12	49	2.99	1.11	95
Nederlands	2.75	1.12	48	3.13	1.29	54	2.95	1.22	102
Totaal	2.70	1.06	94	3.22	1.21	103	2.97	1.17	197

Salarisinschatting

Om te toetsen of er significante verschillen bestonden in de scores op de afhankelijke variabele Salarisinschatting tussen de onafhankelijke variabelen Taal Functiebenaming en Nationaliteit, is gebruik gemaakt van twee Mann-Witney U Testen. Bij de Vlaamse participanten werd geen significant hoofdeffect gevonden ($U = 1173$, $z = .995$, $p = .320$). Bij de Nederlandse participanten werd wel een significant hoofdeffect gevonden van Taal Functiebenaming ($U = 833.5$, $z = 2.060$, $p = .039$). Zij schatten het salaris bij Engelse functiebenamingen ($Mdn = 53.38$) hoger in dan bij Nederlandse functiebenamingen ($Mdn = 41.86$).

Houding tegenover Engelse leenwoorden

Uit een t -toets voor houding tegenover Engelse leenwoorden met als factor Nationaliteit bleek er een significant verschil te zijn tussen de houding van Nederlanders en Vlamingen ($t(195) = 2.25$, $p = .025$). Nederlanders ($M = 4.79$, $SD = 1.24$) bleken een positievere houding te hebben dan Vlamingen ($M = 4.41$, $SD = 1.12$).

Houding tegenover Franse leenwoorden

Uit een t -toets voor houding tegenover Franse leenwoorden met als factor Nationaliteit bleek er een significant verschil te zijn tussen de houding van Nederlanders en Vlamingen ($t(195) = 2.31$, $p = .022$). Nederlanders ($M = 4.74$, $SD = 1.12$) bleken een positievere houding te hebben dan Vlamingen ($M = 4.37$, $SD = 1.12$).

Taaltrots

Uit een *t*-toets voor Taaltrots met als factor Nationaliteit bleek er geen significant verschil tussen de taaltrots van Nederlanders ($M = 5.45$, $SD = 1.32$) en Vlamingen ($M = 5.74$, $SD = 1.15$) te zijn ($t(195) = 1.65$, $p = .100$).

Verskil in Waargenomen Taalpurisme tussen Vlamingen en Nederlanders

Uit een *t*-toets voor Verschil Waargenomen Taalpurisme bij Vlamingen en Nederlanders met als factor Nationaliteit bleek er een significant verschil te zijn tussen het waargenomen taalpurisme van Nederlanders en Vlamingen ($t(189) = 2.55$, $p = .012$). Nederlanders ($M = 4.05$, $SD = 1.25$) bleken het meer eens te zijn met de stellingen dat Vlamingen taalpuristischer zouden zijn dan Vlamingen ($M = 3.53$, $SD = 1.62$). Maar over het algemeen kan gesteld worden, dat beide groepen het er niet mee eens zijn dat Vlamingen taalpuristischer zouden zijn dan Nederlanders.

Conclusie en discussie

Het doel van dit experiment was te onderzoeken of Vlamingen een andere houding hebben tegenover Engelse functiebenamingen dan Nederlanders. Daarnaast werd aan de hand van enkele achtergrondvragen onderzocht, of Vlamingen over het algemeen taalpuristischer zijn dan Nederlanders. Hierbij waren twee hypothesen denkbaar. Enerzijds bestond de mogelijkheid dat Vlamingen door hun afkeer van Franse leenwoorden (vanwege de geschiedenis) ook minder open zouden staan voor Engelse leenwoorden (Cohen, 1996). Anderzijds bestond de mogelijkheid dat Fransen alleen negatieve connotaties hebben bij Franse leenwoorden, en wat betreft Engelse leenwoorden eenzelfde houding hebben als Nederlanders (Geeraerts & Grondelaers, 2000).

De resultaten van dit onderzoek lopen erg uiteen. Uit de open vragen kwam naar voren dat Nederlanders vaker negatief zijn over de Engelse functiebenamingen dan Vlamingen, en dat Vlamingen de Engelse functiebenamingen vaker neutraal beoordeelden. Dit strookt niet met eerdere literatuur die suggereert dat Vlamingen taalpuristischer zijn dan Nederlanders (Cohen, 1996). De Nederlandse functiebenamingen werden iets duidelijker en natuurlijker gevonden dan de Engelse maar er bestond hier geen verschil tussen Vlamingen en Nederlanders. Uit de vragen over sollicitatie-intentie bleek dat Vlamingen in het algemeen sneller zouden solliciteren, maar wat betreft hun houding tegenover de Engelse versus de

Nederlandse functiebenamingen werd ook hier geen verschil gevonden. Voor aantrekkelijkheid werd überhaupt geen significant verschil gevonden. Tot nu toe lijkt dus de hypothese te worden bevestigd, dat er tussen Vlaanderen en Nederland geen verschil in taalpurisme is (Geeraerts & Grondelaers, 2000).

Bij status en salarisinschatting waren er echter wel verschillen. Vlamingen schreven aan de Nederlandse benamingen een hogere status toe dan aan de Engelse equivalenten. Nederlanders schatten het salaris bij de Engelse functiebenamingen iets hoger in dan bij de Nederlandse equivalenten. Hier lijkt dus juist de hypothese bevestigd te worden, dat Vlamingen minder open staan voor Engelse leenwoorden (Cohen, 1996).

Tot slot kwam uit de stellingen over taalpurisme in Vlaanderen naar voren, dat de Nederlandse noch de Vlaamse participanten het idee hadden, dat Vlamingen taalpuristischer zijn dan Nederlanders. Dit strookt niet met de ideeën die voortkwamen uit eerdere literatuur. Zowel Zenner et al. (2013) als Cohen (1996) concludeerden dat Vlamingen een negatieve houding tegenover Franse leenwoorden hebben. Cohen (1996) maakte daarom aannemelijk dat Vlamingen in het algemeen taalpuristischer zouden kunnen zijn dan Nederlanders.

Na het analyseren van de resultaten kan geen eenduidige conclusie worden getrokken. Wellicht zijn de uiteenlopende resultaten juist een bevestiging van het idee dat er geen significante verschillen in taalpurisme bestaan tussen Nederland en Vlaanderen. Er bestonden immers twee tegenovergestelde hypothesen, die beide soms bevestigd werden. De ene was dat Vlamingen taalpuristischer zijn dan Nederlanders en dat ze een minder open houding tegenover Engelse leenwoorden hebben, de andere hypothese was dat er geen verschil zou zijn tussen Nederland en Vlaanderen.

Er zou nogmaals onderzoek gedaan kunnen worden, op een grotere schaal, omdat er voor dit onderzoek relatief weinig participanten werden gebruikt. Bovendien bleken er significante verschillen te bestaan tussen de groepen participanten, wat erop duidt dat die groepen niet helemaal gelijk verdeeld waren. Dit was bijvoorbeeld bij leeftijd het geval. Vlaamse participanten die de Nederlandse functiebenamingen te zien kregen waren gemiddeld ouder dan de Vlaamse participanten die de Engelse functiebenamingen te zien kregen. Het is aannemelijk dat ouderen Engelse leenwoorden minder positief beoordelen, dus het verschil tussen de beoordelingen van de Nederlandse en de Engelse functiebenamingen was misschien groter geweest als de groepen gelijk verdeeld waren.

Ook het materiaal, de instrumentatie en de procedure waren wellicht niet optimaal. De participanten kregen functiebenamingen te zien zonder context, terwijl ze die

normaalgesproken natuurlijk alleen in vacatures zouden tegenkomen. De vragenlijsten waren aan de lange kant en er kan niet met zekerheid gesteld worden dat ze serieus zijn ingevuld in een omgeving zonder afleidingen. Het zou kunnen dat de participanten halverwege het onderzoek hun aandacht verloren en zomaar wat invulden, waardoor de gegevens minder bruikbaar zijn.

Door de uiteenlopende resultaten heeft dit onderzoek geen directe praktische implicaties. Het wordt niet duidelijk of bedrijven in Vlaanderen en in Nederland beter Engelse of Nederlandse functiebenamingen kunnen gebruiken voor vacatureteksten.

Referenties

- Cohen, H. (1996). Coca versus Cola: Verschillen tussen Nederland en België in het gebruik van Engelse leenwoorden. In N. van der Sijs (1996), *Leenwoordenboek: De invloed van andere talen op het Nederlands* (pp. 307 – 312). Den Haag/Antwerpen: SDU/Standaard.
- Geeraerts, D., & Grondelaers, S. (2000). Purism and fashion: French influence on Belgian and Netherlandic Dutch. *Belgian Journal of Linguistics*, 13, 53 – 68.
- Hassall, T., Murtisari, E. T., Donnelly, C., & Wood, J. (2008). Attitudes to western loanwords in Indonesian. *International Journal of the Sociology of Language*, 189, 55-84.
- Hendriks, B., Meurs, F. van, & de Groot, E. (2015). The effects of degrees of dutch accentedness in ELF and in French, German and Spanish. *International Journal of Applied Linguistics*, 1-19.
- Kristiansen, T. (2010). Conscious and subconscious attitudes towards English influence in the Nordic countries: Evidence for two levels of language ideology. *International Journal of the Sociology of Language*, 204, 59-96.
- Leufkens, S. & Meulen, M. van der. (2013, 30 november). Leve het anglicisme, leve de mindfuck! *de Volkskrant*. Geraadpleegd van <http://www.volkskrant.nl/archief/leve-het-anglicisme-leve-de-mindfuck~a3554026/>
- McLelland, N. (2009). Linguistic purism, protectionism, and nationalism in the Germanic languages today. *JGL Journal of Germanic Linguistics*, 21(02).
- Meurs, F. van, Korzilius, H., Planken, B., & Fairley, S. (2007). The effect of English job titles in job advertisements on Dutch respondents. *World Englishes*, 26(2), 189-205.
- Sanders, D. (2014). De effecten van het gebruik van Engels in functiebenamingen op Nederlandse en Vlaamse studenten. Niet gepubliceerde masterscriptie, Radboud Universiteit Nijmegen.
- Thøgersen, J. (2004). Attitudes towards the English influx in the Nordic countries: A quantitative investigation. *Nordic Journal of English Studies*, 3(2), 23-38.
- Wijk, C. van (2000). *Toetsende statistiek: basistechnieken*. Bussum: Coutinho.
- Zenner, E., Speelman, D., & Geeraerts, D. (2013). Macro and micro perspectives on the distribution of English in Dutch: A quantitative usage-based analysis of job ads. *Linguistics: An Interdisciplinary Journal of the Language Sciences* 51(5), 1019-1064.

Bijlage 1 – De vragenlijst

(N.B.: dezelfde vragenlijst werd ook gebruikt voor de vier Engelse functiebenamingen)

Vragenlijst goed, Nederlands

Q1 Beste deelnemer, In het kader van ons bachelorwerkstuk over functiebenamingen willen wij u vragen deze enquête in te vullen. Dit zal ongeveer 10-15 minuten tijd in beslag nemen. Uw gegevens zullen anoniem verwerkt worden en uw antwoorden kunnen niet fout zijn. Door het invullen van deze vragenlijst geeft u toestemming om uw antwoorden te gebruiken voor onderzoeksdoeleinden. U kunt op elk gewenst moment stoppen met het invullen van de vragenlijst. Alvast hartelijk dank voor uw medewerking. Met vriendelijke groet, Zeynoun Albeik Gerben Drenthel Merijn Harkx Madeleine Oosterholt Laura de Ridder Radboud Universiteit Nijmegen

Q2 Wat is je leeftijd?

Q3 Wat is je geslacht?

- Man (1)
- Vrouw (2)

Q4 Wat is je nationaliteit?

- Nederlands (1)
- Belgisch (2)
- Anders: (3) _____

Q5 Wat is je hoogst genoten opleiding?

- Lagere school / basisonderwijs (1)
- Secundair onderwijs / middelbare school (2)
- MBO (3)
- HBO / Hogeschool (4)
- Universiteit, bachelor (5)
- Universiteit, master (6)

Q6 Hierna lees je vier functiebenamingen zoals die dikwijls in een vacature staan. Schrijf per functiebenaming kort op wat je vindt van die functiebenaming.

Verkoop Adviseur (1)

Boekhouder (2)

Grafisch Ontwerper (3)

Product Ontwikkelaar (4)

Q8 Ik vind de functiebenaming 'Verkoop Adviseur'

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)
Onaantrekkelijk:Aantrekkelijk (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Raar:Normaal (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Onduidelijk:Duidelijk (3)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Onaangenaam:Aangenaam (4)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Onnatuurlijk:Natuurlijk (5)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Onbegrijpelijk:Begrijpelijk (6)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q9 Een baan als 'Verkoop Adviseur' lijkt mij

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)
Weinig verantwoordelijkheden hebben:Veel verantwoordelijkheden hebben (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Van laag niveau:Van hoog niveau (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q10 Ik zou graag in de toekomst in de functie van 'Verkoop Adviseur' willen werken

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)
Totaal mee oneens:Totaal mee eens (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q11 Ik zou in de toekomst mogelijk een sollicitatiebrief sturen naar een bedrijf dat een vacature als 'Verkoop Adviseur' aanbiedt, wanneer ik de benodigde kwalificaties zou hebben.

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)
Totaal mee oneens:Totaal mee eens (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q12 Een 'Verkoop Adviseur' verdient per maand bruto ongeveer

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)
€ 1000,-:€ 7000,- (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q13 Ik vind de functiebenaming 'Boekhouder'

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)
Onaantrekkelijk:Aantrekkelijk (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Raar:Normaal (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Onduidelijk:Duidelijk (3)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Onaangenaam:Aangenaam (4)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Onnatuurlijk:Natuurlijk (5)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Onbegrijpelijk:Begrijpelijk (6)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q14 Een baan als 'Boekhouder' lijkt mij

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)
Weinig verantwoordelijkheden hebben:Veel verantwoordelijkheden hebben (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Van laag niveau:Van hoog niveau (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q15 Ik zou graag in de toekomst in de functie van 'Boekhouder' willen werken

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)
Totaal mee oneens:Totaal mee eens (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q16 Ik zou in de toekomst mogelijk een sollicitatiebrief sturen naar een bedrijf dat een vacature als 'Boekhouder' aanbiedt, wanneer ik de benodigde kwalificaties zou hebben.

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)
Totaal mee oneens:Totaal mee eens (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q34 Een 'Boekhouder' verdient per maand bruto ongeveer

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)
€ 1000,-:€ 7000,- (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q26 Ik vind de functiebenaming 'Product Ontwikkelaar'

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)
Onaantrekkelijk:Aantrekkelijk (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Raar:Normaal (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Onduidelijk:Duidelijk (3)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Onaangenaam:Aangenaam (4)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Onnatuurlijk:Natuurlijk (5)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Onbegrijpelijk:Begrijpelijk (6)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q27 Een baan als 'Product Ontwikkelaar' lijkt mij

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)
Weinig verantwoordelijkheden hebben:Veel verantwoordelijkheden hebben (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Van laag niveau:Van hoog niveau (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q28 Ik zou graag in de toekomst in de functie van 'Product Ontwikkelaar' willen werken

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)
Totaal mee oneens:Totaal mee eens (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q29 Ik zou in de toekomst mogelijk een sollicitatiebrief sturen naar een bedrijf dat een vacature als 'Product Ontwikkelaar' aanbiedt, wanneer ik de benodigde kwalificaties zou hebben.

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)
Totaal mee oneens:Totaal mee eens (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q36 Een 'Product Ontwikkelaar' verdient per maand bruto ongeveer

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)
€ 1000,-:€ 7000,- (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q21 Ik vind de functiebenaming 'Grafisch Ontwerper'

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)
Onaantrekkelijk:Aantrekkelijk (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Raar:Normaal (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Onduidelijk:Duidelijk (3)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Onaangenaam:Aangenaam (4)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Onnatuurlijk:Natuurlijk (5)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Onbegrijpelijk:Begrijpelijk (6)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q22 Een baan als 'Grafisch Ontwerper' lijkt mij

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)
Weinig verantwoordelijkheden hebben:Veel verantwoordelijkheden hebben (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Van laag niveau:Van hoog niveau (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q23 Ik zou graag in de toekomst in de functie van 'Grafisch Ontwerper' willen werken

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)
Totaal mee oneens:Totaal mee eens (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q24 Ik zou in de toekomst mogelijk een sollicitatiebrief sturen naar een bedrijf dat een vacature als 'Grafisch Ontwerper' aanbiedt, wanneer ik de benodigde kwalificaties zou hebben.

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)
Totaal mee oneens:Totaal mee eens (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q35 Een 'Grafisch Ontwerper' verdient per maand bruto ongeveer

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)
€ 1000,-:€ 7000,- (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q31 Hieronder volgen enkele algemene stellingen over de Nederlandse, Engelse en Franse taal. Geef

	Totaal mee oneens (1)	- (2)	- (3)	- (4)	- (5)	- (6)	Totaal mee eens (7)
Engelse leenwoorden vervuilen de Nederlandse taal. (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Franse leenwoorden vervuilen de Nederlandse taal. (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Engelse leenwoorden klinken aantrekkelijk. (3)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Franse leenwoorden klinken aantrekkelijk. (4)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Engels is een mooie taal. (5)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Frans is een mooie taal. (6)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nederlands is een mooie taal. (7)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Franse leenwoorden verrijken de Nederlandse taal. (8)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Engelse leenwoorden verrijken de Nederlandse taal. (9)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik ben trots op het Nederlands. (10)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
We zouden Engelse leenwoorden moeten vermijden als	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

ze kunnen worden vervangen door een passend Nederlands woord. (11)							
We zouden Franse leenwoorden moeten vermijden als ze kunnen worden vervangen door een passend Nederlands woord. (12)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

voor onderstaande stellingen aan in hoeverre je het ermee (on)eens bent.

Q32 Geef op onderstaande schalen aan hoe goed je de desbetreffende taal beheerst.

	Zeer laag (1)	- (2)	- (3)	- (4)	- (5)	- (6)	Op het niveau van een moedertaalspreker (7)
Engels (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Frans (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q33 Geef voor onderstaande stellingen aan in hoeverre je het ermee (on)eens bent.

	Totaal mee oneens (2)	- (3)	- (4)	- (5)	- (6)	- (7)	Totaal mee eens (8)
Vlamingen hebben een negatievere houding ten opzichte van Engelse leenwoorden dan Nederlanders (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nederlanders hebben een negatievere houding ten opzichte van Franse leenwoorden dan Vlamingen (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vlamingen hechten meer belang aan het behouden van de Nederlandse taal dan Nederlanders (3)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q33 Bedankt voor uw medewerking! Met vriendelijke groet, Zeynoun AlbeikGerben
DrenthelMerijn HarkxMadeleine OosterholtLaura de Ridder Radboud Universiteit Nijmegen